

შესავალი

1

1

სამეზობლივად ღმერთმან, არსებით ერთმან
მომცეს მე სწავლა თქვენდა შემკობად!

2

გიძღვნა ქებანი: მწადს აქ ებანი,
დავითის დავით ვჯდე მუსიკობად.

3

მესმა ზევსური: რა ვნახე, ვსური,
რომ სიტყვა მეთხზნეს მეფისა ძნობად,

4

მუნ გულისხმობით თვით გულის ჳმობით
კარი სიბრძნისა სულელთა ცნობად.

2

1

შემოკრებით, ბრძენო, ათინელთ ძენო,
თამარს ვაქებდეთ მეფედ ცხებულსა,

2

კრიტს, ალაბს, მადრიბს, ეგვიპტეს, მაშრიყს,
ჩინეთ-მაჩინეთს, თარშის ქებულსა!

3

რომელნი ელნით, რომელნი ელნით
თავს სოგრატისებრ სწავლით გებულსა,

4

ვარსკვლავთ-მრიცხველნო, სხვათ ბრძენთ მკიცხველნო,
ვერ ძალ-გიცთ ქებად, თავს ჳყოფთ ვნებულსა.

3

1

ძე ადამისი, მსგავსად ამისი,
ვისცა ეხილვონ, მამცნონ, სად არი?

2

ღმერთმან სამოთხით მოგვცა სამ-ოთხით
ეთერ ბრწყინვალე, მზეებრ სადარი;

3

აღმოსავლეთით და დასავლეთით,
სამხრით ჩრდილომდის ჳპოონ, სად არი

4

ზესუნელ-ქვესუნელით და გარესუნელით,
უკანასკნელით უფსკრულთ სადარი?

4

1

ვიწყო-ლა ქებად, ძვილ შეკადრებად:
მსმენელთ ვაუწყო ქვეყნის მპყრობელი,

2

მკნე, ლმობიერი, ქველი, ძლიერი,
ჰაეროვანი, მტკიცედ მფლობელი,

3

შარავანდ-გმირი, ორგულთ გამგმირი,
მტერთა ქვესკნელად დამამხობელი,

4

რიტორი, ბრძენი, მეფეთა ძენი,
ასპარეზთა ზედ მსპარაზნობელი.

5

1

დავითისადა დავით ისადა,
ეფუცა უფალს სიტყვა-მტკიცედა:

2

"ნაშობნი შენნი, შენ მიერ შენნი,
დავსვა მსაჯულად საყდართა ზედა".

3

ესე მისით-ა, ესე მისითა
კურთხევით უფლებს ძალთა შემწედა.

4

ა ქამით მორჩი! აქა მით მორჩი
სატუხელებრსა, ართუ არედ-ა.

6

1

არ იონათან, არიო ნათან,
ვინ ქმნა მას ზედა ზეთ-მცხებელობა;

2

დაცხრა, დაყუდნა, მისგან განცუდნა
უგმილთა ბორგით ზარ-მცემელობა.

3

დავით ძლიერი, მკნედ საშინელი,
უფლებს და მთავრობს ურჩთ-შემწველობა.

4

ვგონებ მაქსიმედ: ჩემთვის მაქს იმედ -
მისგან სჯულისა დამბეჭდველობა.

7

1

ვმობს ღმერც ხალისად, ა მერცხალისად
ვმა-ტკბილ-მკმობარედ იადონისად;

2

ნაძვი ლიბანით, სარო ერმონით,

3 ფინიკად ზრდილი ენაგდომისად,
ნერგად ვარდისად იერიქოსად -
სხვამც რა ვაქსენო მსგავსად ამისად?

4 ასაფიც არი ა საფიცარი,
დამამტკიცარი წინასწარისად!

8
1 ბოლოქ-ბოლოქად, მყის სასალუქად
ბრძენი რიტორებს მისთვის სამოთხით:
2 "მირონ-გუნდრუკად, შტაქსად, კასიად,
თაფლად, მანანად, სძედ თქვეს სიპოხით,
3 ოქროდ სემურად, მურად ქამურად,
ალვად, კინამოდ, სარდა-სარო ხით.
4 ნარგიზ-ლავროტი, ია-მაკროტი
მისთვის ამსგავსეს, რომ არს სამოთხით".

9
1 გავსილო ამით, ჰგავ, სილოამით
შეცოდებისა ბიწთა წარმრღვნელად
2 ვმოწმობ სულებსა დას-დასულებსა,
სამარადისოდ სჩნდე განუხრწნელად.
3 მჯნე ხარ ასური, მჭვრეტთა ასური,
ალვის ხე-ტანი რტო-განფენილად.
4 გხედვენ რა ღამით, მოსრნე რაღამით,
მიწევნულ იქმნენ თვით სიკვდიდ-ქმნილად.

10
1 მზრდელ არს მონათა: ზეცით მონათა
ივლისის მზემან ზედ ლომსა ჯდომით.
2 ტომნი და ერნი, ყრმანი და ბერნი
ადიდებდიან შვებით და ხლდომით.
3 არიან მჯეცნი, მთანი და ბორცვნი,
მაღნარნი, ველნი მისთვის შევრდომით.
4 შემუსრავს, შეფქვავს, თხემსა ვის ერქვას

ჭურად ჩაფხუტი, ორგულთ მიწდომით.

11

1

თამარ მეფესა, მტერთ სისხლ-მჩქეფესა,
უკვდავთ წყაროსა, ცის სამყაროსა,

2

სხვათა მძლეველსა, თვით უძლეველსა,
კისკასად მქცევსა, ტანად საროსა,

3

მზედ სახოვანსა, თვით ახოვანსა,
ერთგულთა ჳსნილ-ჳყოფს, მტერთ ესაროსა.

4

მზედ მისთვის ვიყო, სული განვიყო,
უფალსა ჩემსა რამც გამყაროსა!

12

1

აქვს მას დაბეჭდვით, სმენით და ხედვით
"სიბრძნის დასაბამ-- შიში უფლისა".

2

ნათელი, წრფელი, უხრწნელ-მყოფელი,
შემწყნარებელი დავრდომილის-ა.

3

ცუდ-ყვნის მან მტერნი, ორგულთა ერნი,
საჭმილმან ვით ქმნის ძალი ცვილისა.

4

მოსე და არონ თხემსა დაარონ
მას ალაბასტრი ნელსაცხებლისა.

13

1

უსწრო ხარანით,- გაიხარანით! -
მწიკვლისა მკლებ არს, არ დამმატ ის-ა.

2

მსგავს ა მანტისა, არ ამანტისა,
უფროს მტკიცეობს ანდამატისა,

3

უფალთ მთავარი, მჭერ სამთავ არი
სამსაჯულოსა სრულად მათისა;

4

სწორად არს მზისა, კირჩხიბსა ზისა,
მთა ვერად სწორავს არარატისა.

14

1

მადლისა პური, სიბრძნის სადგური,
მკედარი ღმრთისა სამ-ხატოვნისა;

2

უზვერლებითა, სურნელებითა
მსგავს არს წმიდისა სამირონისა.

3

ყნოსა შროშანთა, მღერა შროშანთა,
კმანი ცუდ-იქმნეს საფირონისა,

4

ქვეყნისა ზღვარი - ჩრდილო და ბღვარი
დავლონ, ვის ძალ-უც მისებრ პოვნისა?

15

1

ზირაქს კრონოსით, ზინონს ენოსით
სწავლა დაებმის, ბრგვნილ-ჰყოფს ენითა,

2

ამათ ძალითა რომ ათძალითა
ორღანო უძნონ, ებან ებნითა.

3

უთრუთ-საამით ზაალსა ამით
განქიქებულ-ჰყოფს ძლიერებითა.

4

სალიმ და თური, ძლით უკეთური,
როსტომ, ვერა ვცან, სწორავს თუ რითა?

Part: II

II

16

1

ძირით მისისა იესესისა
შვილი მართალი იშვა ცხორებად,

2

ქალწულ-წმიდისა წილწდომილისა
საქართველოსა მეფედ წოდებად,

3

სვეტად სჯულისად, ზღუდედ სულისად,
აგარის ერთა ცეცხლთა მომდებად!

4

ახალი ფასი ახალიფასი
მრავლად მოერთმის თავთა მონებად.

17

1

იკითხვენ, სწერენ, თაყუმსა სჩხრეკენ,
რამლს ჰკრვენ, არჩევენ ბედთა მათთაგან:

2

"ჩვენ რომ გვესმისა, წყაროდ გვესმისა

სამოთხის წყლისა ცხოველისაგან".

3

ვთქვა მე აწ ვითა, რომ იქმნეს წვითა
მნათობნი მძაფრად სხივთა მისთაგან?

4

ხედვენ მზერითა: "სწორავს მზე რითა?"--
ფიცვენ: "მიჰრიდა თვისთა სხივთაგან!"

18

1

დოვლათ-სვიანად სუფევს მზიანად,
შვიდთა მნათობთა გარმოზღუდვითა.

2

განათლდა არე მისით, ვით მთვარე,
როს განწყულ იყვნეს ცანი ჯომითა.

3

ხილვა მეფისა მჭვრეტელთ ეფისა-
თვალნი მალნიტზე ფოლადობითა.

4

ლხინად გვეყოფის, არ გაგვეყოფის!
არს მიწყვი შვებით და განცხრომითა.

19

1

მკედრად ქველობით, უძლეველობით,
სახედ უსწორო ანაგებითა,

2

უფლად სპასპეტა, თვით ქალაქპეტა,
აქვს-ღა გოდოლნი ანაგებითა.

3

მშვილდთა მაზრაკა უქმნა მტერთ რაკა
გულსა უწყალოდ ანაგებითა.

4

ცუდ-ჰყოფს მისანსა ტილისმისანსა
ხრიზმოსთ კითხვითა, ანა გებითა.

III

20

1

აღვძრნა ბაგენი, ბრგვნილად მაგენი
გულისხმის-ყოფით შესხმად ქებისა

2

მალლისა, მვნისა, ბრძენთა სეხნისა,
აღმოთქმად ვიწყო ნეტა რებისა?

3

გოლეზრ მწთოლვარე, არად მკმოლვარე
სამართლად ღირსი ნეტარებისა.

4

არა სთნავს რისხვა. გესმის? -არი სხვა:
ნამდვილ ჩვეული მოწყალებისა.

21

1

ესა მართალი: ე სამართალი
ხეს შეიქმს კმელსა წყალმომდინარედ.

2

აქვს მას ტრიონი სანატრიონი
საწმისისაგან სამოსად გარედ.

3

აწ ესე ლომი, თვით ე სელომი
მისთვის აღეგო კეთილ-საჯმარედ.

4

წყლად არს გეონი, ვინ ლეგეონი
პირდაყოფილ-ყო უქმად, მედგარედ.

22

1

აქვს სასოება მას, სათნოება,
სარწმუნოება სიყვარულითა.

2

მადლთა ტალანტი, სავსედ ბალანტი
შეუკრებიეს თვით სურვილითა.

3

ქველის საქმითა ვკვირობ აქ მითა,
რაც ოდენ მესმის იდუმალითა.

4

უსხეულონი ზეცისა ძალნი
მისთვის იშვებენ სიხარულითა.

23

1

აფთონს ბრძავს, ათენს, ესრეთ გაათენს
წყვდიადასა ნათლად სხივნი მზისანი.

2

კაცმან სულელმან და უსულელმან
ვერ გულისხმა-ყოს ზრახვა მისანი;

3

ფშვის და სურნელობს, თვით მომცემელობს
ჩვენდა სიბრძნესა მადლნი ღმრთისანი!

4

ვისცა შეჰრისხდა, ნამდვილვე მიჰხვდა
მას სალმოზანი სიკვდილისანი.

24

1

ბრძანონ სამალად, არ თუ სამალად:
"ელი ამო სით, ეს რომ არა მით?"

2

მასთანა შორად,-- ართუა შორად! --
ელია-მოსით, ესრომ-არამით.

3

ქველად ჭერითა, რისხვით, ჭერითა
ელი ამ ოსით, ესრო მარ ამით.

4

მასარ არითა? მას არ არითა,
ელია-მოსით. ეს რომ არა მით?"

25

1

ვით ვუძლოთ ქებად, შესხმად, დიდებად
თქვენდა, მსაჯულო სიმართლისაო?!

2

ჰმთავრობ და უფლებ, ათავისუფლებ
პყრობილთა, ბრძმედო სიწმიდისაო.

3

მენანდარ გიცნობს, ოქრო-ჰმად გიძნობს,
სამუსიკოო ზირაქისაო.

4

არსება გმზეობს: მის მიერ გმზეობს,
წიადი გელის აბრამისაო.

IV

26

1

ხარ უკვდავება! ვით უკვ დავება?
რაც ძალ-მიც, ქებად ვიწყო მწადენი:

2

ტურფა სახითა ცხოვლადსა ხითა
მოყმე, მწნე, უხვი დაიბადენი.

3

სიბრძნისა სირად, სწავლისა სირად
გარე მოგეთხზნეს რიტორთ ბადენი.

4

აწა მეთავსა: აწამე თავსა
ღვაწლი, ვინ უწყის, თუ რაოდენი.

27

1

ზეცით ხარ ნათლად, ბრწყინვალედ სანთლად,-
ჩვენ თქვენად ქებად სიტყვა რათ ურთით? -

2

მსრველ -- ბარბაროზთა, მძლედ -- სარკინოზთა
ჩაფხუტ-ჯაჭვ-ჭურით, ოროლითურთით!

3

ისაკებრ პირმშობ კურთხევით, ნიშობ
მელქიზედეკის ლოცვით ზედა-მითით.

4

ესავისითა ეს ავი სით ა, -
მაუწყონ მთქმელთა, - თუცა რათ ურთით?

28

1

ვისცა უგმირეს, მისთვის უგმირეს
არს ეს ყოველთა თვით-მპყრობელთასა,

2

ღმრთისა სამ-მზისა, ვინ ზესთ სამ ზისა-
ეთერთ, სამყაროთ და ღრუბელთასა.

3

ზღუდეთა კარი, მადლთა ფუტკარი
უტკბესად სძისა გოლეულთასა.

4

შემუსრავს ბაალს, მოლოქს და ქამალს,
ასტარტის კერპსა საძაგელთასა.

29

1

მკედრობს უნესა: გულად უნესა
სათნოებისა ჭური რჩეული.

2

ესაც ერია, მეხებრ ერია,
რაზმნი შეიქმნეს სულ-დალეული.

3

ქმნის რა ნავარდი, მყის განავარდი,
ფერობს, ვით ვარდი თვით დაცვარული.

4

იჯმარნის მკლავნი, ჯაფად მომკლავნი,
აღმტაცებელნი, გრიგალ-ქარული.

30

1

მტერთა მახვილნი იქმნეს, ვით ცვილნი,
მახითა მითვე, რომელ დაარწყვეს,

2

ექმნა წარმართსა და ერსა მართსა
განსახრწნელ, რომელ სრულ პყრობილ იყვნეს.

3

რა მარზაპანთა და სპათა მათთა
შეჰრისხდა ლომი, თვით ნანვად იწყეს.

4

მაშინ დავით, მათ მაშინ დავით მათ
მრჩობლად სხეულთა სული განიყვეს.

31

1

იყვის რა ზმითა, ურიცხვ რაზმითა
გულის-მდებელად თვისთა სპათათვის,

2

გორგასლიანი, დავითიანი
დროშა იახლის მსრველად მტერთათვის.

3

არ ვეჭვ, ეგზომი ბრძოლა და ომი
სხვასმცა ძალ-ედვის მისგან მიმართ ვის?

4

მებრძოლთა გუნდნი ყოვლად ყვნის ცუდნი
კმა როსტომითა უმჯნე ძალთათვის.

32

1

ვკმობ ვამეყ-ვისსა, ართუ მეყვისსა,
როს იავარ-ყო იამან ქვეყნით,

2

აღმოფხვრა სული - ძე და ასული:
რაც უყო, თქმევად ვის ძალ-უც ენით?

3

ვნახეთ ა სერი: მაზედა სერი -
მკეცნი, მფრინველნი უწყლად მისევნით!

4

ექმნა უწყალოდ, თვით ქმნა უძალოდ
მეფე გლახაკებრ ძონძთა მოფენით.

33

1

თვით სულ იმონა კიდე ლიმონა,
მით გამოსცდიდა ლომისა მკლავთა:

2

ალაგა მითა - ა ლაგამითა
ცქაფად იკმარნეს ეტლთა მბრუნავთა.

3

ვინ რისხვით უკმო, უტყვ-იქმნეს, უკმო
შიშით და ძრწოლით მომრთმევად თავთა.

4

ბნელ-ჰყოფს ყოველთა ქვეყნის მპყრობელთა
ვით მზე დაჰფარავს სხვათა ვარსკვლავთა.

34

1

აბჯარ-ჭრმალითა, ვეფხებრ მკრჩხალითა

მეხ ექმნა მტერთა ცით მოსალოდნი.

2

მიჰხვდეს სიბრმესა, დაწდეს სიღრმესა
ორგულთა ერნი, ვითარცა ლოდნი.

3

აქარავანი აქარავანი
მეგობართაგან მათთვის საწოდნი.

4

ვადიდებ ჳელსა ბრძენსა, არ ხელსა,
რომ სცა მათ ნიშნად ბოლოდ საცოდნი.

35

1

ხარკე ისარი! ხარ კეისარი,
სიმდიდრით ლალი ჯიმშედ-მფლობელი.

2

მოსიმახოსა მოს იმახოსა
მახვილი, თქვენთა მტერთა მწყობელი.

3

ჯაღაც ისეფქევ, მოსრვით ისე ფქევ,
ბრჭალი ჰქმენ მათზედ მეოტ-მპყრობელი.

4

პვირ მამენდ მეხი ავად რა ჰმეხი,
ორგულთა ექმენ დასამჯობელი.

36

1

კვერთხი მეფეთა, დიდ ჳელმწიფეთა,
თვით გაქვს გებალით: სხვამც რად ეკვეთოს?

2

ჯაჭვ-საჭურველნი ძნელ-სასურველნი,
მით სარკინოზნი მყის დაეკვეთოს;

3

წრმალი ლესული, მასზედ მწნე სული
ბარბაროზთ მსრველად მყის წარგემართოს,

4

მკლავნი ძლიერნი, გმირთა მძლიერნი,
რისხვით მათ ზედა რომ მოგემართოს!

37

1

შესამოსელნი, შესამკობელნი
გმოსიან ტანსა ოქრო-ნემსულნი,

2

გვირგვინ-სკიპტრანი, ბისონ-მიტრანი
ძოწეულითა თანა-შექსულნი.

3

გაქვს-და პორფირთა შთაცმა, პოდირთა

სამარაგდონი ერთგან ექსულნი

4

დიადიმითა: დიადი მით-ა,
ზეგარდამო გაქვენ წმიდად ექსულნი.

38

1

ვიტყვი ხვასროსა, იმა ხვასროსა,
ერეკლესაგან ტყვედ შეპყრობილსა,

2

პირველ მყოფისა მის მეუფისა
სპარსეთად ძელის წარმყვანებელსა!

3

სთქუთ-და ესეცა: "მსგავსად ესეცა
უღმრთოთა შეიქმს თვით-ოტებულსა.

4

ა მოთხე მისთვის, ამო თხემისთვის
ნათანით ვსძღნობდეთ ნელსაცხებელსა!"

V

39

1

თუ ვუქო სრანი, მე ამის რანი? -
გალავანისა შემკულობანი,

2

მტილ-სამოთხენი, თვალთ სამოთ ხენი,
ზედ ავაზანთა შექმნულობანი,

3

კართა სტოვანი, ერთა სტოლანი,
იპოდრომისა განკმულობანი,

4

საჭმრად ლანკანთა, თანად პინაკთა,
ბადაჭმნით კელ-ყვნეს შექმნულობანი.

40

1

ტახტ-საჯდომელნი მკამკამებელნი,
სარდიონითა ხურუმჳს შემკულნი,

2

მისაყრდნობელნი ძნელ-საცნობელნი,
სამოთხით ნაძღვნი, თვით უდნობელნი.

3

ოქრო-ვეცხლებრივ ბრწყინავს, ცეცხლებრივ,
კედელ-ყურენი ფიქლით ძერწილნი,

4

ბივრილიონნი, ლიგვირიონნი

ურთიერთობით შორის შთათხზილნი.

41

1

გვირგვინოსანსა, პორფიროსანსა
უკდების პერობა სკიპტრისა ჳელსა.

2

ჟამი დილისა მოწმენდილისა
განბრწყინვებულ-ჰყოფს წყვდიადსა ბნელსა.

3

მიჰხვდეს მისრულნი, მისთვის მისრულნი,
თვისთვის მისრულნი საქმესა ძნელსა.

4

მე თუ კვლად გაქო, ვიცი, კვლად გაქო
სხივთა ნათელი გვამსა უხრწნელსა.

VI

42

1

წყლად გთქვა ნილოსად, უსასყიდლოსად
სამოთხით ჩვენდა ქანდაკებულად,

2

ოქროდ ოფასად, ძნიად საფასად
ყოვლად ყოვლითურთ ბიწმეუხებლად.

3

სიწმიდის ბრძმედსა თვით განსაწმედსა
გამოდნობილხარ ბიწმეუხებლად,

4

თვალად აღმასად, - გავნოს აღმა სად? -
საფუძველთ ზღუდედ წახნაგებულად.

43

1

ვინც იწყოს რიცხვი, იქმნას ურიცხვი
გოარი მათგან დანათვალითა;

2

რიყე თვალისა სწორ-ნათალისა,
წყალნი მგზებარობს შიგან ალითა,

3

ჩანს მარგალიტი,-- ართუა ლიტი!--
ოდენ ბურთისა საბურთალითა.

4

აქვს ზარდაცმანი მას, ბადაცმანი
ლუსკუმებრ მათთვის დასაკრძალითა.

44

1

იაგუნდისა სხვა რა უნდისა?
ჯამები იყვის ლალ-ფირუზისა,

2

იყვის ჭურჭელთა სხვათ უცხოფერთა
სიმრავლით დება, თვით ურიცხვისა.

3

ბევრად ძეს გორი, ერთა საგორი,
ზოდი ოქროსა მისგან თლილისა.

4

ისმის მგოსანთა, ვით საფირონთა,
კმანი ებნისა და წინწილისა.

45

1

ეგრეთ ინახის შორის ინაჯის,
ვით მზე სამყაროს მანათობელი,

2

მთვარის მშვენობით, ცისკრის მთენობით,
სხივ-მკრთოლვარებით მკამკამებელი,

3

ედემს დარგული სამოთხის გული,
ციერთ უმაღლე, ქვეყნის მპყრობელი, -

4

გვამცნებს სრულებით ღმრთისა სრულებით
ჩვენთვის მარტივად სჯულისმდებელი.

46

1

გუნდ-მწყობრი, დასი მას ბევრ-ათასი
ჰყავს დიდებულთა, დიდგვარ თავადთა.

2

იოსებს თვალად, დიდს სამფსონს ძალად,
სჯობს ნებროთს გულად ნაყოფი მსთვადთა,

3

ცუდ-ჰყოფს, ვით ცვილთა, ლიქნა-სიცბილთა,
მზირთ სიბორგილით, საბრჭით ძმაცვადთა.

4

მისთვის მოვსწყდები, შევირაცხები
მსხვერპლად: ვემსგავსო ცხოვართა კლვადთა.

47

1

მზე--მთოვართა! ცა--ვარსკვლავითა!
შუქნი მიუხვმან მის ელვისათა.

2

მამის ძედ არი სამგზის ნეტარი,
მეტრფე საქმეთა სახელისათა,

3

თვით ბჭეთა ბჭედი, მტკიცე ბეჭედი,
მეწდე სიტყვათა სიმართლისათა,

4

ერთა შემცველი, მტერთა შემწველი
თანად შიშითა სასჯელისათა.

48

1

სახედ ელვისა! სახედველისა
მჭვრეტთა ვერ უძლეს განცდად სხივისა.

2

მო, ეკალმითა! მოეკალ მითა,
რომ უქმად სდეგით ხატვად სახისა.

3

მისთვის წამალნი, სჯობს, რომ წამ აღნი,
თვარ იქმნეთ თვისთვის მზახნი ახისა.

4

მან იოსებსა - არ იოსებსა! -
სიტურფე ართო, თვით მსგავსი მის-ა.

49

1

აღვის ხე-ტანი, მსგავსად შემტანი,
აქვს კოწოლთ-დაყრით კვიპაროზისა.

2

დასწვავს სრულობით ჯავარ-სრულობით
მზეთა, საჯმილად ემყი უგზისა.

3

სტავრა და ნახლი, არ ბილწ-ველ-ნახლი,
მოსიეს ტანსა მჭევრსა ზეზისა.

4

ვით მზე დალიად, ეგრეთ მალიად
მორბედად შავსა ტაიჭზე ზისა.

50

1

არ გასტეხს ფიცსა, თვით დანამტკიცსა:
ჰე-ჰედ იყოსა ანუ თუ არად?

2

ძლევა მარჯვენით მოიმარჯვენით
უფლისა მიერ ჭურად და ფარად.

3

ექმნა ქუხილად, თვალთა წუხილად
რაზმთა ურიცხვთა, მეხ-გრიგალ-ქარად.

4

ერი რჩეული, ნიჭთა ჩვეული,
მისგანვე იქმნეს კეთილ-საჯმარად.

VII

51

1

ვარდო უფრჭვნილო, ცვრით განბანილო,
ნერგო სვიანო, დავითიანო,

2

ვინ კისკასია, სურნელ-კასია,
ბალასნად კმოლავ და ვით იანო!

3

ვინ ხარ? ან თრაკი? - ქვეყნად ანთრაკი,
უცხოდ აგებულ- ანაქესიანო,

4

გონება-ვრცელო, კვლა ცნობა-გრძელო,
მოთმინებაო იობიანო!

52

1

ბანაკად საღმრთოდ, ერ საზეპუროდ
ხარ ღმრთისმეტყველთა მათ ჭურვილთაგან.

2

ექმენ საჯმილად: იყვნეს ახმილად
მზირნი ფარულად შორს ქალაქთაგან;

3

მწარედ ღმობილნი, ეგრეთ ცნობილნი
უღონო იქმნეს თვისთა სლვათაგან;

4

გულ-დრკუ-ხენეშნი, განმრყვენელნი ეშვნი,
აქიტოფელ ჰყვენ განზრახვათაგან.

53

1

ატკულისა, პატრიკულისა
ხედვის უფალ ხარ სიწლოთ-სიჭმოსა.

2

უთქვამთ ებელთა მეძიებელთა
შენთვის პროკლეს და [იამვლი]ხოსა:

3

"არვეთა ვსებით არ ვეთავსებით
სიბრძნისა ზღვასა თამარ-პირმშოსა!"

4

ზინონ, ზენანი, მოგვთა ზენანი
მეუფედ გემობენ პერიპატოსა.

54

1

იმ აღვისა ხედ იმალვი სახედ,

2 მჭკვრეტთა შემწველ-ჰყოფ მით მოტყინარედ;

2 კვლა ეს ხეული არე სხეული,
3 ლმობით პატიჟად ექმნების მწარედ.

3 ეგე ენიად: ე გეენიად
4 ექმნა და მათ იქმს სრულ ქვე-მდებარედ.

4 მწირი და მსხემი, ეგრეთ დამსხემი,
ქებისა ვიქმენ თქვენთვის შემკადრედ.

55

1 მოხველ განრომით მტერთაგან, რო მით
2 სიმჯნითა აზმნობ მძლედ მორკინალი,

2 სწავლის მოძღვარი, საშვებლის ბღვარი,
3 გზა სიწმიდისა, ცხოვრების თვალი.

3 ჰყოფს ანეულსა, მყოფს ან ეულსა
4 არ ოდეს ბიცად ერქვნისა ძალი.

4 ჰხედავ: გაქვს მოჯშო. ვაი, თუ მოჯშო
წყალობის კარი ტკბილად მზრახვალი!

56

1 რა მოიზარდე, თვით მოიბლარდე
2 ნათლითა ყოვლის მპყრობელისათა.

2 იროიკ, ბოდრატ, პარმენიდ, სოგრატ
3 უფლად გთქვეს ზღვისა და ჯმელისათა,

3 ფილოსოფთ რვისა გარდატვიფრვისა
4 მხედველ ხარ მსგავსად ებელისათა.

4 ექმენ ედილად ყრმათა, ე დილად,
განმბანელ შვილთა ემბაზისათა.

VIII

57

1 გიჯმობ მანასებრ, გიწოდ მეუფებრ,
2 სიტყვით შეგითხზავ ქებას ჯეროვნად.

2

ნათლად მნთებარე, წინამდებარე
სხივ-მომცემელობ ელვა-ცისკროვნად.

3

ძალ-გულად მჯნეო, სვე-ბედით ქვეო,
ასპიტ-ცემულ-ჰყოფ მტერთა, ახოვნად

4

მყის მოამდოვრებ, მათ შეიქმ ცხოვრებ
უჯეროდ მზახთა მდელთა ძოვნად.

58

1

ლომს ძლიერება, მზეს ბრწყინეალება,
მუშკს სურნელება შენგან მიეცა;

2

ყანდაარს შაქარ, მადრიბს ოქროს ქან,
ბარანს მარგალიტ- სადაფი ეცა,

3

ქვეყნის მნათენი, მოკამათენი,
ბაზიყად გექმნეს სურვილით რეცა.

4

წმიდათ მემწყობრე, მათთან მოსაგრე,
ზეცისა ძალთა ხარ მოდასეცა.

59

1

ვხედავ მა რტოსა გაშლით მარტოსა,
გვართა მთავრობით ზესთ საჩინოსა,

2

კაცთ-მოკვდავისა დამკოდავისა,
შეიწრებისა არ-მომთმინოსა

3

სწავლის ებგური, უცხოთ სადგური,
ნავთ-საყუდლითა სწორავ ნილოსა,

4

სიბრძნის უფსკრული, ენა-რიტორი,
მსგავს ხარ მთისა მის ეტონეოსა.

60

1

თქვენ ინდოეთი, კვირინ-გუთეთი,
არიელ-ფოტელ- გერგესეველი,

2

შიშველ-მართალი, ციდამტკაველი,
აბამ-შაბაში, ღვედკეც-ეველი,

3

ბასრი, ბარანი, ვრახმან-ერანი -
გაქებს, გადიდებს ძნობით ყოველი!

4

არდამი ვარდა, გლახ, დამივარდა
ენა მართლის თქმად ველარ მგებელი.

IX

61

1

ძირმტკიცედ გოდლად, ზედ კართა ზღურბლად
ცის კამართა სჩანხარ ზესთ მდეგად.

2

ორგულთა მოსწყლავ, ძირითურთ მოჰსხლავ,
ერთგულთ ექმნები ფარად და ზურგად.

3

ურჩთა ედომით ცეცხლად ედო მით
შერისხვა თქვენი სრულ დასადაგად;

4

საწმილთ არმური სწვავს მათ, არ მური
გუნდრუკად ერთმის ოქროსა რიგად.

62

1

გვრიტთა მართვისა თვარ აქვს მართ ვისა
თქვენებრ სურვილი მეუღლობისა?

2

წარ-თუ-წირულ ვართ, არ განწირულ ვართ,
რადგან თქვენ გპოვეთ მზედ უფლობისა.

3

მადლის მუშაკთა ექმენ ხორშაკთა
მაგრილობელად სხეულებისა.

4

მთა შეუძრველი, კლდე შემმუსრველი,
ლოდი ხარ მტერთა დაბრკოლებისა.

63

1

თვალი ხარ ბრმათა, თვით მზრდელი ყრმათა,
მშიერთა პური, უსახლთ სართული,

2

მამა ობოლთა, მსაჯული ქვრივთა,
შიშველთ სამოსლად მონიჭებული,

3

მოხუცებულთა, შრომით რებულთა
სიმტკიცის კვერთხად მისაყრდნობელი!

4

მოგვფენ სიბრძნესა, წერილთ სიღრმესა
თვით განგვიმარტებ მადლთა მთხრობელი.

64

1

მან უცოდველმან, ყოველთ მხედველმან,
ზესთ-არსმან ზესთა თვითებისამან,

2

მიუწვდომელმან, დაუწყებელმან
ნათელმან ერთმან სამებისამან:

3

მამისა ნიჭმან, სულისა ნიშმან,
ძის თანა სწორად განსაზღვრებულმან -

4

გქმნა ცისკრად დღისად, მთიებად მზისად:
ვარსკვლავად ცისად, თვით უბინდომან.

65

1

ჰფუცა მონამა: ზეცით მონამა
მანანა ჩვენთვის მწყერ-მარხილებით;

2

გვცა სრა სრულებით, სავსედ სრულებით--
თვალ-გოვარებით, ოქროს მილებით.

3

მისგან ბოდება - ართუ ბოდება -
მრავლად ვიხილეთ ტკბილის გულებით,

4

ჩვენთვის მთმობელად, დასათმობელად
სანუკვრად ვპოვეთ ესმარ-ხილებით.

66

1

აწყა რომითა ა წყარო მითა,
ეს მოგვენიჭა ქრისტეს მიერად:

2

იტყვის იგავსა, ართუ იგ ავსა,
ზირაქის მსგავსსა, გულისხმიერად,

3

მტკიცედ და მკვეთრად; მისგან უკეთრად
ნეტარ ვინმც იქმნა, ანუ თუ დარად?

4

მისრულ მისრულა, მისრულ მისრულა,
გული როს მქონდა სალმობიერად.

67

1

სჭვრეტენ შეფრფინვით მნათობნი, ვინ ვით,
ხვეჭით და ნდომით, სულ-წასრულებით;

2

ეტყოდეს გულსა მისთვის დაგულსა:

"რადგან დაებით, ბარე სულ ებით!"

3

თავს აბარებდენ, არა, ბარე ბდენ,
მყის გლოვად იწყეს ალვა-რგულებით.

4

წამწამს ისროდის, განესისროდის
მზენი ლახვართა მისთა სრულებით.

68

1

არს შვენიერად, არ-ქვეყნიერად -
ანგელოზთ სახედ დასახებული,

2

მეფედ გებული, ლაღად შვეებული,
თვით მხიარული, სამ-დიდებული,

3

მორჩი ალვათა. აკრობს ელვათა
არეთა მთენი, ცისკრის კრებული.

4

მართებს, რომ ცამცა ჰქონდა მასცამცა
სახლად სამყოფად განჩინებული!

69

1

სჯულისა ლარი, ქვეყნის სალარი,
გამდიდრებული ფრიად ყოვლითა!

2

უწყნის ყოველნი ჟამნი და წელნი,
შეყინვა ნივთთა ცით მომგრგვლებითა;

3

ქვეყნის უფალი, მჭვრეტთ სატურფალი,
საყნოსლად მათთვის სურნელებითა.

4

თვით ლომი გმირი: ნუთუ ეგ მირი
თქვენ ჰგონოთ მისებრ ძლიერებითა?!

70

1

მტერთ არე წყალი და ნაბერწყალი
მიჰფინის ჯმათა მისთა არმურმან;

2

განძვინვებულნი, ცნობა-ვნებულნი
მეხდატეხილ ყვნის მკლავმან ძლიერმან;

3

სრბით სლვა უჯეროდ, მნელ-გასამრჯელოდ
უქმნის რისხვამან კვლავ მის მიერმან.

4

ეცის ვის ის რა, გულსა თვით სისრა
მყის განაწონის მან სახიერმან.

71

1

საფარველ ერთა, სამღვეველ მტერთა
მარტივად ბრწყინავს თვალი სოფლისა,

2

გონება-ვრცელი, ყოვლ-განმხედველი,
ქრისტესთვის მთხევი თვისთა ოფლისა;

3

ნიჭთა მთხრობელი, წინა-მსწრობელი,
მადლით სპეტაკი უფროს თოვლისა,

4

მისთვისვე ქმნილი, თვით განკუთვნილი,
უფლადცა მხედი ნივთთა ყოვლისა.

72

1

ცნობისა სვეტი, ხვეჭით საჭვრეტი,
სიმაღლედ, სივრცედ, სიგრძედ და სიღრმედ,

2

სჯულის ფიცარი მნელ-საფიცარი,
მადლთა ბარძიმი ერთა განსაწმედ,

3

მზე დაუვალი, მყის დაუვალი,
არს შვიდი მნათი მას ზედ მოწამედ

4

წმიდად აქვს სული დასთა-დასული
სამყაროს ნათლად, არა თუ ღამედ.

73

1

მისგან ვითხოვო, ართუ ვითხოვო,
რათა სცეს სწავლა თბესა მცონარსა.

2

თვით აუარო: არა უარო
ქვეყანად ყოვლთა უფალთ-მთავარსა:

3

სამ-სახეობით, სამ-სახეობით
ჰხადის უფალსა და მაცხოვარსა.

4

ა ბანაკებით აბანაკებით
მკვირცხლად გვახილვებს მებრძოლთა ერსა.

74

1

ვხედავთ: სფეროთა სამისფეროთა
საქმეთა მქნელად ვალს სიფიცხენით;

2

ცის საქანელნი გარდმომდენელნი
მადლისა ცვართა ექმნეს მას ზენით.

3

თვით მის აქაზის ნაცვლად აქა ზის
ახოვნებისა სვეტნი მტკიცენით.

4

ონორის დუქსა პირს ავად უქსა
მყის შერისხვითა, მსწრაფლ სიმკვირცხენით.

75

1

დრო შამოიგდო: დროშა მოიგდო,
მტერნი დაჯოცნის აოკრებითა,

2

ბუკ-ტაბლაკობით საარაკობით
მედგრად იბრძოდის გამწყაზრებითა;

3

განცბუნებულნი, განწბილებულნი
ულონოდ შექმნის აბჯართ აჯდითა.

4

გამეხებული, გამარჯვებული
იყო, იშვებდა ფუფუნებითა.

X

76

1

ვაქებდეთ, ერნო, ყრმანო და ბერნო,
საუნჯედ ჩვენთვის მონიჭებულსა

2

ქრისტეს მჯედარსა, მწნე-ახოვანსა,
პირად-პირადად განშვენებულსა,

3

ნათლად ბნელისა გარფენილისა,
ეთერთა ელვად დასახებულსა,

4

სიწმიდის ვაზად, არ-ბილწად ავზად,
ნათლის ემბაზად დაარსებულსა!

77

1

ღმერთმან და ძემან, ღმრთისა სიბრძნემან,
ყო ეს უადრეს სულთა ყოველთა,

2

ნათლად ცხორებად, არ განშორებად
ზეცისა ძალთა, გუნდთა ცხოველთა.

3

მნედ ტარიგისად, ვითარ იგი სად
ცხორებდა ჩვენთვის ქვეყნად ქვე-ველთა,

4

აღაგო სახლად, სწავლის თან-სახლად
ასურვა ენა მისი მსმენელთა.

78

1

ვთქვა ფინიკელნი, არ აფრიკელნი -
მათ ქმნეს წერილთა მოგონებანი.

2

კატამანეთო, იამანეთო,
მისდა მყის ცუდ-ჰყვენი მოგონებანი.

3

გიწმობ რომელთა, გიცნობ რომელთა,
ყურნი მომიპყართ, მო გონებანი!

4

მისთვისდა ქებით ხარ, განქიქებით
ბიწი ვინ ჰპოონ, მოგონებანი.

79

1

ანდიბან მოგვმან, გრძნებითა მბორგმან
მისნობით კელ-ყო ზაკვით ზდაპრობა;

2

ემშაკს ევედრა, სული შეჰვედრა,
მით ექმნა სრულად მათთან საგრობა.

3

თქვენგან ქურუმთა მყის აქ ურუმთა
მოლითა ცუდ-ყვეს ბომონთ-მოთხრობა.

4

ძეგლად სჯულისად მართლ-მსაჯულისად
დავით გიწოდა თვისად მკვიდრობად.

80

1

დაწერა ქვითა და წერაქვითა,
ანდამატისა ცვილ-მყოფელითა:

2

"მწნედ ასაკისა, პავასაკ ის-ა
წმიდათა თანა მომრეწელითა".

3

ტყორცა ისრისა მიკვირს, სისრისა
მერკვირისაებრ უსჯულთ ვლენითა;

4

სარკინოზთ ერთა სხეულთ აერთა
ოროლი მორფსა შიგან წევნითა.

81

1

არაბ აშია! არ აბაშია -
მეფე მორწმუნე, კმელთა ნათელი;

2

გულთა და სულთა თვით მათ დასულთა-
ებრ ბრწყინვალე ჰყოფს მადლთა სანთელი,

3

აღვა მოზარდი: სოგრატ, მოზარდი
ქებისა პოვნად, ვითა სულელი.

4

საბასრო მის ა საბას-რომისა
მგმობარი, თავთა დრკუდ განმსწავლელი.

82

1

მაჰმადის სჯულსა გარდალაჯულსა,
ბილწად საქიქელ- საბასრობელსა,

2

სიძვა-მრუშებით, არა-წმიდებით,
ჩუკნა-ლირწებით სჯულთა მპყრობელსა,

3

თვით მეზღაპრესა, ცუდ ფელამბრესა,
ღმრთისა არ-მართლად მქადაგებელსა,

4

ეც მოსეს ხითა, არ მოსესხითა,
მას ღმრთისა მიერ საძაგებელსა.

83

1

თქვის სიტყვა მქევრი, ართუ დუხჭირი,
მოსაქცეველ ყვნის წარმართთა ერნი.

2

მათ სატუხელნი, ძნელ-საწუხელნი,
სჯულნი შეუქმნის თავისა მტერნი.

3

მისცის ყოველთა, ვინც იყო ველთა,
ადიდებდიან ყრმანი და ბერნი.

4

მისთვის უგბილად, განსალიგებლად
შეიქმნეს მდედრად სხვანი ძლიერნი.

84

1

შვიდ წვალებითა, შეცვალებითა
იყვნეს ძველითგან შობის დღის მზმელნი

2

სადუკველნი, ფარისეველნი,

3 მცნებათა სჯულსა არ-კმა-მყოფელნი,
წერილთ მომპოვნნი, თვისით მომგონნი,
სხვანი დღითი-დღე ნათლის მღებელნი,
4 ნაზარეველნი, ხუთ-ოსინელნი
მისგან შეიქმნეს პირდაყოფილნი.

85
1 მაკედონიოს, დრკუ საბელიოს
შეცდომით ჰგმობდეს სულსა წმიდასა.
2 მანი ვინმე ცით იტყოდა რეცით
გარდმოტანასა ჯორცთა მისთასა,
3 სამუსატელსა და მომფსვეტელსა
პირს დაუყოფდა წვალებათასა.
4 სომეხთ მეფენი, მტერთ სისხლ-მჩქეფენი,
ღმერთმა არ ღირს-ყვნა უფლებათასა.

86
1 უცხოთ-მოყვარე, გლახაკთ-მოწყალე,
მსჯელი მსჯავრისა და სამართლისა;
2 აღბორგებითა, აღშფოთებითა
ძმაცვათა შორად წარმდევნელ ის-ა,
3 შვიდის კრებისა დამტკიცებისა
დამბეჭდველ გვექმნა მათგან თქმულისა.
4 მან ყო არიოზ და ევნომიოზ
საბელიოზით შორს ჯვებულისა".

87
1 ვით ქვიშა ზღვისა, ცვარი წვიმისა
ვერვინ აღრაცხოს თან თოეულად,
2 ეგრეთვე ქება, მსგავსად ჯსენება
მისი ვერ უძლონ თითოეულად;
3 სიმკნითა ბრძნობა და გულოვნობა
ამრავალწილა უსაზღვრეულად;
4 აღმოსავალით და დასავალით

მთანი და ბორცვნი ჳმობს უფლელულად:

88

1

"მაშინვე ნახი თვით ეს ვენახი,
კეთილ-განსხმული, სორექთ-მომრთმელი,

2

ლელვისა, ღვისა, კუროს-თავისა
წილად მურტისა გამომღებელი,

3

ნამისა ცვრითა გამობუტკვითა
ნორჩთ ქანდაკებით მსთვად სასთვლებელი,

4

კეთილ-ნუჟრობით, ცუდ რიჟ-რაჟობით
მჟვრეტთ სატრფიალოდ დასასლბობელი".

XI

89

1

თქვა შემოქმედმან, ყოველთ მოქმედმან:
"ვქმნე კაცი ხატად და მსგავსად ჩვენდა".

2

ღმერთმან ღმერთთამან ძველმან დღეთამან,
ვინ თანასწორად სულსა ავლენდა,

3

არვისგან არსმან, თვით დამარსმან,
სამეზით სრულმან თვით იმოქმედა,

4

ნამდვილ ღმრთაებით საბათებით
ნივთთ-შექსულობით წარმოადგენდა.

90

1

მისცა ყოველი; არ უყო ველი,
თვით მის მიერვე დაემონოდეს.

2

უბრძანა ხისა კეთილ-სახისა
დაცვად ნაყოფი, ჳამად არ ოდეს

3

უწყოდა ღმერთმან, მან სახიერმან:
თუ ჳამდეს, თვალნი აეხილვოდეს.

4

ურჩ-ექმნეს ღმერთსა, უსმინეს მტერსა:
მათ მზე წყვდიადად შეეცვალვოდეს.

91

1

როს ენა შვიდი, მათთვის დამშვიდი,
საზრახველ იყო სულთა ყოველთა -

2

ასურთა, ინდთა, რომთა და სინდთა,
ბერძენთა, სპარსთა, აგ-მაგუგელთა,

3

მაშინ-ლა ნებროთ ჭკვით სამისებროთ
გოდოლი ჯელ-ყო შენებად ველთა,

4

თვით გარდმოიჭრა, სული გაიჭრა,
სატანჯველთ მიჰხვდა სასტიკთა, მწველთა.

92

1

მცხინვარებითა ღმრთაებისითა
ფერი იცვალა თაბორს დიდებით:

2

ელია მოსით ნათელ-შემოსით
იახლნეს, სხვაც-ა სიმტკიცის კლდებით.

3

ძრწოლით ხედვიდეს, განიზრახვიდეს,
ვითარცა შეჰგავს მონათ რიდებით,

4

ჰმა ზეგარდამო, მყის ყოვლად ამო,
მამისგან ესმა ძედ საწოდებით.

93

1

ერთ აღიფრტვინვეს, თვით დაიდრტვინვეს,
უმადლოდ ექმნეს ქველის-მოქმედსა.

2

აღბორგნეს ჯერკვლად, აღშფოთნეს ჯერ კვლად,
კიცხვით ბასრობდეს მას შემოქმედსა.

3

ვინ იბანს ჯელსა, მე ვგონებ ხელსა!
ღმრთის სისხლსა წყლითა ვინ განიწმედსა?

4

სულისა საღსრად დასული საცსრად
ღვაწლს ადასრულებს წინასწარედსა.

94

1

როს მესა მესით, თვით მესამე სით,
დაჯდეს განკითხვად სულთა ყოველთა,

2

ოხრვიდენ ზღვანი, გრგვინვიდენ ცანი,
ზარი გამოჩნდეს ცეცხლთა შემწველთა,

3

მსწრაფლად-და სტვირი ძნელ-დასაყვირი
წარმოადგენდეს სულთა ყოველთა,

4

მაშინ გალხინოს, თვით მიგავლინოს
თქვენ უოხჰნოთა მათ საშეებელთა.

95

1

ქრისტეს სასძლოსა ვინმცა ასძლოსა
განწმედით ქმნილსა, განბრწყინვებულსა?

2

თვით მას ედემსა, ნათლად მიმდემსა,
პირველვე შენთვის სახლად გებულსა,

3

სასუფეველსა ყოვლად ცხოველსა,
საფუფუნებლად თქვენთვის დასხმულსა,

4

ვხედავ ჯეროვნად, მარად სამოვნად
შენდა განკუთვნით განმზადებულსა.

XII

96

1

თუცა ვიტყოდი, უწყი: ვიტყოდი,
ენამცა ბრგვნილად დამეყბედოსა.

2

ვის უთხრნე ჭირნი, ძნელ-დანამჭირნი,
ანუ სხვა ვინმცა მეიმედოსა?

3

შეგეფეროდა, გმირო, ქველო-და,
სრულ ჳმელთა ფლობა სამეუფოსა!

4

მა ლეგონსა მალე გეონსა
დაანთქემდ უყსა საუფსკრულოსა.

97

1

შენ, გონიერო, გულისხმიერო,
თვით მეცნიერო, მეფევ ძლიერო,

2

მიუჯდომელო, მიუწვდომელო,
მიუთხრობელო, წრფელ-სახიერო,

3

განათლებულო, განახლებულო,
განბრწყინვებულო, მზეო ციერო,

4

გალაღებულო, გალომებულო,
კვლა გოლიათო, გულ-ლმობიერო!

98

1

მე, მონა შენი - მე, მონა შენი,
ვგონენ ყოველნი შენტვის შექმნულად.

2

ნეტარ ხარ ყოვლად წმიდად და ცხოვლად,
ძალად და გულად, თვით არ დაგულად.

3

ნესტორად მძლეობ, არათუ ლეობ
დიმიტრის მიერ ძალ-შეზღუდულად.

4

აწე რისხვითა აწერი სხვითა
გზით წარევლინოს უკუნ-ქცეულად.

99

1

მე, გლახ, რა გიძღვნა? თქვენგან წარირღვნა
ყოველი ბიწთა მომახველობა.

2

ვინა იშვების, სად აღიზრდების.
რომ ჰქონდეს თქვენებრ ჭკვა-მხედველობა?

3

მოიმუშაკენ, ღვაწლით მოიმკენ
სათნოებათა მჭელეულობა.

4

ხარ სიბრძნის ვაზი, ნათლის ემბაზი,
სულისა ქნარი, ღმრთის მხილველობა.

100

1

მეფევ მაღალო, ქცევა-მდაბალო,
ლომისა მსგავსო ძალად და გულად,

2

ალვისა რტოო, ყოვლად მარტოო,
მჭვრეტთ სასურველო მოსარხველად,

3

ვარდზედ გაშლილო ყორნისა ბოლო,
ქმნილო სურნელთა მოსაფრქვევლად,

4

შუქთა მფენებო, თვით განმთენებო
ზე-სამყაროსა, მერმე ქვე-ველად!

101

1

თქვენთვის დიდებით, ცუდ მიდ-მოდებით

სიტყვა შევკრიბე უნდო რამ ენით:

2

ჯამს შემეწია, თვით შემეწია
მუსიკ-მგოსანით, მესტროლაბენით,

3

არ მექმნა გული ესრეთ დაგული
ცრემლთა ნაკადთა მიწყვი დადენით,

4

სიბრძნის არდაგი, საჯმილთ არ დაგი,
წელთა მომერტყა სწავლის ბადენით.

102

1

პირველ წერანი და საწერანი
პალამიდისგან მოპოვნებულ არს.

2

სიტყვის-მგებლობა, ძნელ-საგებლობა
ზინონისაგან შემოღებულ არს.

3

ტილისმ-მოგვობა, არ-ცუდ-მზორგობა
აპოლონისგან დამტკიცებულ არს.

4

მასთან ასკლიპოს ველარ მუსიკობს,
თვით ქებად თქვენდა განლიგებულ არს.

103

1

წიგნი - მეფეთა, ქება ქებათა,
ეკლესიასტე, სარამა გრძნისა,

2

დავით-იგავნი,- ვინ თქვა იგ ავნი? -
სიბრძნე დიდისა სოლომონისა,

3

ლევიტელთ, რიცხვთა, მსაჯულთა, ნემტთა,
ეზრა-ეზდრასი და ზირაქისა,

4

მათთან ვრახმანი გძნობდეს რვა ჯმანი,
ვერა დამატონ ქება ძალისა.

104

1

ცეცხლი ბნელისა გარესკნელისა,
და წამლიანი მატლი ღრჭენისა,

2

მოსრვა ნეფხვითა, ძნელთა სეტყვითა,
თოვლით, წვიმითა ღვარ-ნაფშვენისა

3

ორგულთ ეწიოს, ვერ განეწიოს,

4 ურჩი ვინც იყოს ტახტის თქვენისა,
1 დელე გლოვისა ექმნას გლოვისა,
2 ჟამნი მოუჰდეს ცრემლთა დენისა!

105

1 ტურფად შვენება, გამოჩვენება
2 თქვენი დააჰნობს ყოველთ ყვავილთა,
3 გიჰმობს ენა მით სწავლის ენამით
4 წყლად წყაროდ, მრწყველად ბორცვთა და ველთა.
1 ახალო რომო, შენთვის თქვეს, რომო
2 უფროს იქმნესო მყოფთა ყოველთა.
3 ვნატრი ელადსა, თვით მას გელათსა,
4 სად რომ დაკრძალვენ წმიდათ სხეულთა.

106

1 ვფიცავ მე მაღლით, რომ თქვენის გაყრით
2 ჰკლებოდეს ჟამსა დღეთა ჩემთასა.
3 სულნი და გვამნი და ძვალნი ჩემნი
4 ქარქვეტებრ ჰქმნოდეს ძალთა მისთასა.
1 მექმნა გლახ-გული, ყოფა და სული
2 მძაფრ მწყდრად-მდებარე მორფ-სხეულთასა,
3 ვერ ვაგებ თქმითა, რომ ვარ სულთქმითა
4 უსიტყველითა უფროს სხვათასა.

107

1 ჰელ-ვყავ საქმესა, ძნელსა რასმესა,
2 უგუნურობით, თვით სულელობით,
3 ქებასა გრძელსა, სათქმელად ძნელსა,
4 ვერ ვუძლე, ვიქმენ ენა-ბრგვნილობით.
1 შესხმა-მკობანი, მუსიკობანი,
2 ვუწყი, ვერ გიძლვენ თქვენ საფერობით,
3 მაგრა, ვით წვლილნი ქრისტეს მითვლილნი,
4 მექმენ მადლობის შემწირველობით.